

ŞİLİ PAZARI

Şili, Güney Amerika'nın parlayan yıldızlarından bir tanesidir. Güney Amerika ülkeleri arasında refah düzeyi en yüksek ülkeler arasında gösterilen Şili, son 15 yılda Latin Amerika'nın en hızlı büyüyen ülkesi olmuştur.

Şili'nin gerçekleştirdiği ithalatın önemli bir bölümünü yurtiçi imalatta ya da ihracatta kullanılan ara malları oluşturmaktadır. Nitekim en fazla ithal edilen malzeme toplam ithalatın % 24,29'unu teşkil eden mineral yakıtlar olmaktadır. Mineral yakıtları takip eden ürünler ise kazanlar, tren hariç araçlar, elektrik ekipmanları, plastik ve türevleridir. Bu beş malzeme toplam ithalatın %60,60'ını oluşturmaktadır.

Ticari liberalleşmeye rağmen Şili'de ithalatı yasak olan ürünler bulunmaktadır. Kullanılmış araçlar, kullanılmış motosiklet, kullanılmış pamuk ipliği, endüstriyel atık maddeler, insan sağlığına ve tarımsal kullanımda zararlı olan maddeler, pornografik ürünler ve asbest ithalatı yasak olan ürünlerdir.

Şili dünyanın en büyük bakır üreticisi olan ülkedir. Bu durum ülkenin ihracat yapısına da yansımaktadır. Ülkede piyasa ekonomisi geçerli olmakla birlikte ülkenin en büyük bakır üreticisi olan Codelco şirketi devlet şirketi olma özelliği taşımaktadır ve dünya bakır üretiminin %10'unu gerçekleştirmektedir. (*Chile Business*, 2007) İhracatta bakırın ağırlıklı ürün olması sebebiyle bakır fiyatlarındaki dalgalanmalar ücretlere yansımakta ve bu nedenle ülke ekonomisinde dönemsel yavaşlamalar görülebilmektedir. İhracatta bakırdan sonra yer alan kalem ise balıkçılıktır. Ülke ihracatının büyük bölümünü oluşturan bakır ve balıkçılığın yanında selüloz, ağaç ürünleri, şarapçılık ve metanol üretimi gibi yeni sektörler gelişme göstermektedir. Özellikle bir önceki yıla göre %77 artış gösteren demir çelik ve %50 artış gösteren madeni yakıtlar gelişen sektörler olarak ön plana çıkmaktadır. Çeşitli sektörlerde gerçekleşen ihracat artışı ülke ekonomisindeki büyümenin temelini oluşturmaktadır.

Bugün Şili'nin Japonya, Çin, Kanada, Meksika, Güney Kore, Orta Amerika (Kosta Rika, El Salvador ve Şili) ve EFTA ile Serbest Ticaret Anlaşmaları; Avrupa Birliği ve P4 (Yeni Zelanda, Singapur, Brunei Darüsselam, Şili) ile işbirliği anlaşmaları; Arjantin, Bolivya, Kolombiya, Ekvador, Peru, Venezüella ve MERCOSUR ile tamamlayıcı anlaşmaları ve Hindistan ile tercihli ticaret anlaşması bulunmaktadır. İkili ve çok taraflı anlaşmaların yanında Şili, ALADI (Latin Amerika Entegrasyon Birliği), GATT/WTO, IMF, UN, UNCTAD, UNIDO, WIPO, IBRD, G-24 ve G-7 gibi uluslararası örgütlerin üyesidir.

2006 yılında Türkiye Latin Amerika'ya açılma politikası ile birlikte Şili ile ekonomik ilişkileri geliştirmek istemiştir. Bu kapsamda Şili ile Türkiye arasında bir serbest ticaret anlaşması

imzalanmış ancak bu anlaşma henüz yürürlüğe girmemiştir. Bu anlaşma yürürlüğe girdikten sonra iki ülke arasındaki coğrafi uzaklığa karşın daha rahat ve serbest bir ticaret ilişkisine sahip olacağı ve ticaret hacminin artacağı düşünülmektedir.

Yabancı yatırıma destekleyen ve ihracata bağlı bir büyüme sergileyen Şili ekonomisi bu özelliği ile Türkiye ekonomisine benzemektedir. Her iki ülke de dış ticaretlerinde bölgesel çeşitlilik yoluna gitmektedir. Bu nedenle iki ülke arasında kurulabilecek yeni ilişkiler ve platformlar sağlıklı sonuç verme potansiyeli taşımaktadır.